BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 55-lea

EXEMPLARUL { In România: 5 lei / In străinătate: 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

Nr. 143 Vineri 27 Mai 1938
16 Pagini

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL", S. A.
Inscris sub 1Nr. 60 Trib. Ilfov

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE
IN TARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

COMISARIATUL GENERAL PENTRU MINORITĂȚI

Printr'un decret-lege s'a înființat ur comisariat general pentru minorități pe lângă președinția consiliului de miniștri.

El va avea ca atribuțiuni supravegherea aplicării măsurilor legislative sau administrative, în cadrul intereselor generale ale statului, cu privire la culte, învățământ, așezăminte și la alte chestiuni ce privesc minoritățile etnice; studierea problemelor ce le-ar ridica legislația țării față de minorități în vederea soluțiunii lor și culegerea materialului documentar dela toate instituțiile și serviciile publice.

Ar fi bine ca acest comisariat să aibă și o secție istorică și etnografică, bine organizată de specialiști, care să cuprindă literatura și materialul documentar, relative la originea și evoluția grupurilor minoritare etnice; la infiltrații și colonizări de elemente străine în teritoriul actual al României întregite, în cursul veacurilor; la dezvoltarea economică și culturală a minorităților dela 1920 până azi; la mișcarea populației pe grupuri etnice etc.

Misiunea principală a Comisariatului general al minorității va fi mai mult aceea de a urmări activitatea și evoluția minorităților etnice, de a supraveghia aplicarea strictă a dispozițiilor legale, coordonând, pe cât va fi posibil, măsurile impuse de drepturile acordate minorităților în strânsă legătură cu interesele superioare și permanente ale statului român.

Din fericire, atât din punctul de vedere demografic, cât și din punctul de vedere politic, economic și cultural, la noi situația minorităților nu prezintă asperități ce ar putea justifica plângeri și nici legislația noastră nu prezintă inegalități de tratament și deci, nici posibilități de neînțelegeri și de conflicte între cetățenii ce se bucură de aceleași drepturi. Statul român și în trecut, când nu a existat un regim internațional de protecție a minorităților, a fost tolerant față de elementele de origină străină și a îngăduit libertatea tuturor cultelor.

După încheerea păcii și aplicarea tratatelor din 1920, România a acceptat condițiile cuprinse în pactul special al minorităților și a recunoscut în Constituția sa drepturi egale tuturor cetățenilor, indiferent de origina etnică și de credințe religioase, cu condițiunea îndeplinirii îndatoririlor lor impuse de legile în vigoare și de interesele statului unitar național.

Așa se explică faptul că aproape toate reclamațiunile ce le-au făcut minoritățile dela noi — și în special minoritatea maghiară — la Geneva, s'au dovedit neîntemeiate în fapt și în drept.

Conducătorii acestor minorități au început să se convingă, că nu drumul Genevei este cel mai bun, ci o apropiere cât mai strânsă de națiunea majoritară și o colaborare leală cu Românii pentru apărarea, menținerea și întărirea statului.

TRANDAFIRI — SCHWEITZER CUMPĂNA

Evaziunea fiscală

de M. MORA

Este o axiomă că Statul încasează cu mult mai puțin decât ar trebui și ar putea că încaseze prin aplicarea legilor fiscale.

Există încă o axiomă: de sustragerea totală sau parțială de la plățile datorite, nu beneficiază atât categoriile de contribuabili cu mijloace de trai modeste, cât categoriile de contribuabili cu disponibilități mari.

Căror cauze se datorește această îndoită anomalie caracterizată de diferite neajunsuri: pagubă pentru tezaurul public; lipsă de echitate în încasarea impunerilor fiscale; urcări periodice ale acestor sarcini; scumpirea vieții prin efectul lor?

Prima cauză este complicația constatării și perceperii impunerilor.

Intr'o concepțiune rațională, prevăzătoare și practică, s'ar fi simplificat aceste formalități în măsura sporirii dărilor. Ele, dimpotrivă, au sporit. Chiar atunci când unii miniștri de finanțe au crezut în mod serios că le simplifică prin dispoziții inedite, rezultatul a fost înădirea lor. Dece? Pentrucă se lucra din birouri centrale, fără cercetări la fața locului; după idei sugerate din cercuri străine de realități. Și dacă, cel puțin, complicația progresivă a aparatului fiscal ar fi avut un corectiv în sporirea efectivului necesar pentru funcționarea lui. Nici pomeneală de așa ceva. Căci nu s'ar putea socoti ca un adaos de elemente fecunde pentru lucrările fiscale inflațiunile efemere de agenți politici ale diferitelor regimuri, fecunde numai pentru ei și pentru dosarele nenumărate de delapidări dela mai toate instanțele judecătorești. Or, nimic nu este mai prielnic, pe de o parte, paralizării controlului necesar, pe de altă parte sustragerii dela plata impozitelor realmente datorite, decât multiplicitatea formalităților, registrelor, rubricilor, calculelor, etc., în fața cărora nenumărați contribuabili fac mina persoanelor ce văd pentru prima oară notele muzicale. Este incomensurabil numărul contribuabililor cari nu pot răspunde precis cât au de plată la percepțiile respective. După cum este fără margini câmpul deschis abuzurilor și fraudelor prin paralizarea, cel puțin parțială, a eficacității controlului, chiar atunci când este competent, ceeace nu formează regula generală. Intr'o situație normală, oricine ar trebui să știe cât plătește și dece plătește mai mult sau mai puțin decât altul; după cum orice control ar trebui să aibă rezultate pozitive, nu prea multe negative.

O altă cauză a evaziunii fiscale este greșita concepție asupra salarizării aparatului de constatare și de încasare. Nu este oare limpede ca lumina zilei că organele însărcinate cu stabilirea numeroaselor baze impozabile cifrând zeci și sute

(Continuare in pagina 2-a)

Pedeapsa cu moartea

Consiliul de miniștri a hotărât Marți seară aplicarea ei

In „Monitorul Oficial" de ieri a apărut textul următorului jurnal al consiliului de miniștri.

Consiliul de miniștri în ședința sa de astăzi 24 Mai 1938, luând în deliberare raportul d-lor președinte al Consiliului de miniștri ad-interim și ministru al apărării naționale și miniștri ai justiției și al internelor sub No. 46645/1938.

Pentru motivele expuse în acest raport și pe baza articolului 15 din Constituțiune.

DECIDEM:

ART. 1. — Pentru crimele prevăzute în alineatul 2 din articolul 15 din Constituție și anume: atentate contra Suveranului, membrilor Familiei Regale, șefii statelor străine și demnitarilor statului, din mobile în legătură cu exercițiul funcțiunilor ce le sunt încredințate, precum și în cazurile de tâlhărie cu omor și asasinat politic, se introduce pedeapsa cu moartea.

ART. 2. — Dispozițiunile prezentului Jurnal sunt valabile pe termen de un an cu începere dela data publicării lui în „Monitorul Oficial".

Dat astăzi 24 Mai 1938.

(ss) General Argeșeanu, A. Călinescu, Victor Iamandi, M. Ralea, M. Ghelmegeanu, Med. Gl. D. Marinescu, N. P. Comnen, M. Constantinescu, Gh. I. Sișești, G-ral Paul Teodorescu.

Expunerea de motive

Jurnalul este motivat de următorul raport către consiliu:

DOMNILOR MINIȘTRI,

In ultimul timp s'a putut constata răspândirea în public a numeroase scrisori de amenințare cu moartea, adresate membrilor tribunalelor militare și funcționarilor însărcinați cu apărarea ordinei în țară.

Aceste manifestațiuni atât de frecvente trădează o stare de spirit periculoasă.

Desigur ea nu afectează masa cea mare a populației, care este bucuroasă a-și putea desvolta în liniște și ordine munca productivă.

Dar chiar restrânse la un grup limitat de agitatori, aceste simptome nu rămân mai puțin îngrijorătoare.

Experiența din trecut, numeroasele cazuri de amenințări, urmate de atentate și asasinate, ne lasă convingerea că există spirite dezechilibrate care pot trece la fapte.

Pentru sancționarea unor asemenea crime, Constituțiunea prevede introducerea pedepsei cu moartea.

Consiliul de miniștri este în drept să aprecieze oportunitatea de a decide aplicarea acestei sancțiuni capitale.

Firește că introducerea unei astfel de pedepse poate avea — și e bine să aibă — și un efect preventiv, împiedecând pe agitatori dela fapte necugetate.

Potrivit principiilor de drept, pedeapsa cu moartea se aplică la crime viitoare și anume la acelea ce se vor comite după publicarea în „Monitorul Oficial" a jurnalului Consiliului de miniștri.

Fie că ar avea de rezultat preîntâmpinarea atentatelor și asasinatelor, fie că ar avea să sancționeze pe acele viitoare, socotim cu toată conștiința răspunderii ce avem, necesar de a cere Consiliului de miniștri aplicarea dispozițiunilor constituționale în această materie, pe termen de un an.

In acest scop propunem alăturatul jurnal pe care vă rugăm să binevoiți a-l aproba și semna.

Președintele consiliului de miniștri ad-interim, și ministru al apărării naționale, General de Divizie Gh. Argeșianu.

Ministrul justiției, Victor Iamandi

Ministru de interne, Armand Călinescu

Accident de avion la Pipera

Marți d. a., s'a întâmplat, pe aerodromul militar Pipera, un accident de avion, care era să coste viața a doi aviatori.

Un avion de vânătoare Potez 25 nr. 8, pilotat de d. lt. comandor Pănescu Ioan și în care se găsia și radiotelegrafistul Ilie Stelian, a capotat, la aterizare.

Avionul a suferit stricăciuni, pilotul a fost rănit și transportat la spital, iar radiotelegrafistul a suferit ușoare contuziuni.

Cehoslovacia și minoritatea germană

Intr'un discurs, ținut în fața comisiei bugetare a Camerei cehoslovace, d. Milan Hodza, președintele consiliului, declara la 10 Noembrie 1937: „Suntem destul de puternici, din punct de vedere național, pentru ca sentimentul nostru național să se desprindă ușor cu o politică de egalitate între naționalități și cu o colaborare trainică cu minoritățile, în toate domeniile vieții publice".

Primul pas către o asemenea politică fusese făcut în 1926. Până la această dată toate partidele germane rămaseseră în opoziție. In 1926 partidul agrar și partidul creștin-social german iau parte pentru întâia oară la guvern. In 1929, social-democrații intră și ei în coaliția guvernamentală. Această situație se menține până la 1938.

In fața acestor partide germane, numite „activiste", în vocabularul politicei cehoslovace, se ridică însă cu prilejul alegerilor generale din 1935 și câștigă progresiv teren în opinia publică a minorității germane partidul german al Sudeților. Reprezentând, la acea epocă, peste 60% din populația germană, acest partid se considera singurul reprezentant al acestei minorități. El rămâne însă în opoziție și se arată ostil colaborării celorlalte partide germane cu guvernul cehoslovac, Șeful lui, d. Conrad Henlein, refuză să fie ales în parlament, dar conduce efectiv partidul său, îi dă îndrumări și instrucțiuni imperative și expune programul lui în discursuri publice răsunătoare.

Deși partizan al cooperării cu minoritățile, guvernul cehoslovac, în asemenea condițiuni, nu poate sta de vorbă cu partidul Sudeților. El consideră regimul democrației parlamentare cehoslovace ca o realitate practică, nu ca o teorie și nu admite schimburile de idei politice cu partidul d-lui Henlein de cât în cadrul sistemului democratic și cu întrebuințarea metodelor democratice.

Guvernul cehoslovac a încercat negocieri cu Germanii Sudeți prin intermediul celorlalte partide germane, dar ele n'au reușit și, cu rare excepții, d. Henlein a menținut politica sa de opoziție categorică. Intr'un discurs la Cheb, în 21 Ianuarie 1936, d-sa declară că este neapărat necesar ca Praga „să adopte o atitudine nouă și convenabilă față de toată națiunea germană și în deosebi față de Reich...". „Prefer să fiu urit împreună cu Germania, adăoga d-sa, de cât să trag vreun folos din ura contra Germaniei".

Este explicabil că această atitudine făcea, la rândul său, pe d. Hodza să se întrebe dacă „după o asemenea experiență mai este posibil să se discute asupra gravelor probleme ale minorității germane?" și să constate că „după această experiență călătorii au fost întreprinse de fruntașii partidului Sudeților, care par a pleca dela principiul că drumul cel mai scurt dela Cheb la Praga trece prin Geneva, Berlin și Londra", în timp ce... „ar fi așa de simplu de a merge direct la Praga".

Pe vremuri, partidul german al Sudeților declarase că intenția lui era de a servi de punte pentru o apropiere între Praga și Berlin. Cu începere din 1936 încercările guvernului cehoslovac „de a rezolva problema naționalităților cu participarea tuturor interesaților", adică și a partizanilor d-lui Henlein, au încetat și problema minorităților germane a intrat într'o fază critică.

Revendicările d-lui Henlein devin din ce în ce mai intransigente. In congresul partidului din Aprilie 1938, la Karlovy Vary — după înfăptuirea Anschlussului — ele merg până la autonomia teritorială și până la cererea de a se schimba politica externă a Statului cehoslovac și de a se transforma republica cehoslovacă într'un stat federativ.

Alegerile municipale, care au loc în Mai și Iunie anul acesta, trebuiau să dea d-lui Henlein posibilitatea să afirme caracterul totalitar al partidului său pentru toată minoritatea germană din Cehoslovacia. Ele au fost cauza indirectă a tensiunii europene din ultimele zile și sunt încă de natură a da naștere la incidente, în cursul viitoarelor săptămâni.

Incordarea europeană, care s'a produs pe tema Germanilor Sudeți a avut însă cel puțin un rezultat. Guvernul cehoslovac a fost stăruitor îndemnat să arate cel mai larg sprijin în împăciuire în încercările de a rezolva problema minorității germane. D. Henlein, la rândul său, a fost sfătuit să caute la Praga satisfacerea revendicărilor partidului său. Dânsul a avut eri, în acest scop, o lungă întrevedere cu d. Milan Hodza. S'a reluat astfel un contact întrerupt de doi ani. Pacea ar trebui să profite de pe urma acestei schimbări. Convorbirile directe între doi oameni politici pot fi mai spornice în rezultate folositoare, de cât violența polemicilor de presă și a discursurilor electorale sau ciocnirea pasionată a sentimentelor naționale.

REFORMA ADMINISTRATIVĂ

CE AR TREBUI SĂ FIE „PROVINCIA" ȘI JUDEȚUL

de R. SEIȘANU

D. prof. Paul Negulescu, președintele institutului de științe administrative, ocupându-se de proectul reformei administrative, a declarat că județul nostru nu a putut realiza nimic din lipsă de mijloace și de aceea el s'a dovedit a fi un organism inutil și costisitor, fiind numai o pepinieră de funcționari.

Dacă așa este, pentru ce în noua reformă județul a fost menținut, — fie și sub forma de diviziune administrativă de control, fără personalitate juridică?

Dacă județul ar fi, în adevăr, un organism „inutil" și „costisitor", adică parazitar, care este rațiunea sa de a fi în noua organizare administrativă, din punctul de vedere al nevoilor administrației locale?

Nu credem că rațiunea de a fi a județului este numai aceea de subdiviziune a „provinciei", căci, atunci el va complica și mai mult aparatul biurocratic al administrației țării.

Județul trebue să fie un organism viu, care să răspundă unor nevoi reale sociale, economice și administrative. De aceea teritoriul său, cu căile de comunicație, cu sursele de bogății, cu viața economică, cu centrele sale urbane și cu așezările satelor în anumite regiuni, prielnice dezvoltării lor, — prezintă importanță în ce privește întinderea și delimitarea sa.

Numai acele județe sunt viabile, care întrunesc toate aceste condițiuni din punctul de vedere geografic, social și economic. Celelalte sunt condamnate pieirii, sau rămân organisme „inutile și costisitoare".

D. prof. Paul Negulescu atribue dispariția unor județe din țările românești, altor cauze, — cum ar fi întinderea lor teritorială prea mică.

D-sa spune:

„In timpul ocupațiunii rusești, care a avut loc între 1828-1834, Paul Kiseleff, comisarul imperial, a socotit că unele județe sunt prea mici și le-a suprimat, așa cum s'a întâmplat cu jud. Săcueni, care avea capitala Bucov...".

Afirmația aceasta este eronată, deoarece jud. Săcueni n'a fost nici prea mic și nici n'a fost desființat în timpul ocupațiunii rusești.

Fotino, în 1818, a descris amănunțit organizarea acestui județ, care, în epoca sa, avea 186 de sate și „două orașe de reședință" a ispravnicilor: Bucovul și Vălenii de munte.

După 16 ani el avea 224 comune cu 16.000 familii; pe când jud. Prahova avea numai 144 comune cu 9000 de familii; iar jud. Buzău, 149 comune cu 10.000 familii.

Generalul Kiseleff n'a avut nici un motiv temeinic să desființeze acest județ. De aceea îl și găsim pomenit în documente până la 1845, când teritoriul său a fost împărțit celor două județe vecine.

Dovadă este decretul apărut în „Buletinul Gazeta oficială" din 1844, cu următorul cuprins:

„Județul Saac (Săcueni) se desființează dela 1 Ianuarie 1845 și satele din al său cuprins se alătură la județele Prahova și Buzău...".

Cauza desființării acestui vechi județ muntean — ce și-a luat numele de la românii din secuime și secuii ce s'au strămutat în valea Teleajenului, întemeind mai multe sate — n'a fost de ordin teritorial — după cum afirmă d. prof. Paul Negulescu — ci de ordin economic social.

Iată ce scrie d-șoara Ecaterina Zaharescu în studiul

(Continuare in pag. 2-a)

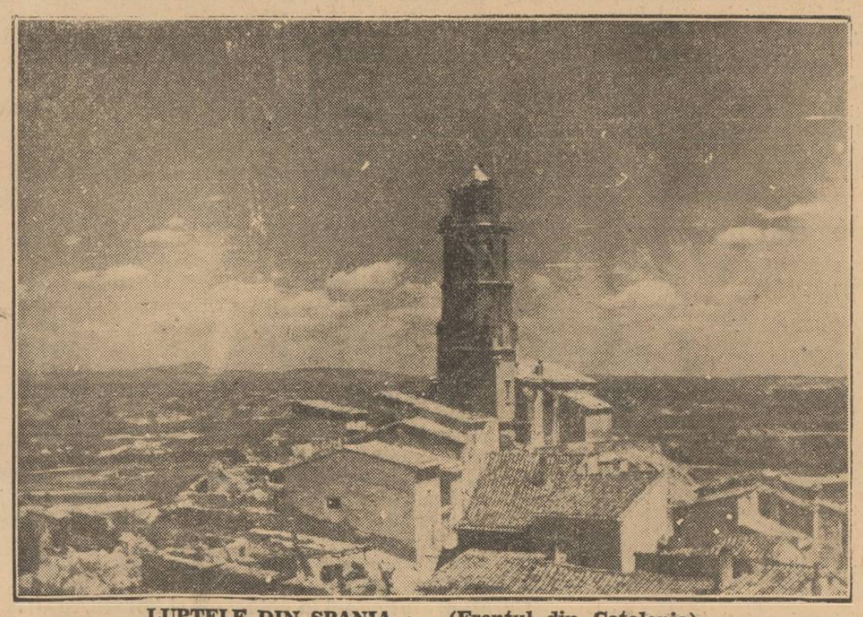

LUPTELE DIN SPANIA. — (Frontul din Catalonia).
O vedere a orașului Castejon del Puente.